

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 6P/52/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816205351
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Šedivec
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2016:6816205351.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom JUDr. Miroslavom Šedivcom v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov matky: M. O., G.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, XXX XX E., prechodne bytom M. XX, XXX XX E., a otca: K.. Q. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, XXX XX E., zastúpený JUDr. Róbertom Lakatošom, advokátom so sídlom Daxnerova 5, 979 01 Rimavská Sobota, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Návrh matky **z a m i e t a**.

Žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Matka sa návrhom podaným dňa 03.10.2016, domáhala proti otcovi určenia vyživovacej povinnosti otca za dobu od mesiaca apríl 2016, kedy matka s dieťaťom opustila spoločnú domácnosť s otcom maloletého dieťaťa, do 18.10.2016, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 8P/29/2016 zo dňa 18.10.2016 o rozvoze manželstva rodičov maloletého dieťaťa, ktorým bol maloletý Q. pre dobu po rozvoze manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného vo výške 210,- Eur mesačne. Podaný návrh matka odôvodnila tým, že od odchodu matky zo spoločnej domácnosti s otcom, otec matke na výživu maloletého dieťaťa pravidelne finančne neprispieva, o syna sa otec nestará, nenavštevuje ho, nejaví záujem o jeho zdravotný stav, výchovu a vzdelanie. Matka so synom bývajú v podnájme v dvojizbovom byte a otec užíva sám celý rodinný dom. Všetky výdavky na syna platí matka, hoci otec prisľúbil pravidelne prispievať na jeho potreby. Za dobu piatich mesiacov však otec matke zaplatil iba 356,- Eur, z čoho ešte matka zaplatila štyrikrát účet za telefón otca každý v sume 55,- až 60,- Eur. Matka preto navrhovala zaviazat' otca k plneniu vyživovacej povinnosti počnúc od mesiaca apríl 2016 vo výške 300,- Eur mesačne.

2.Otec sa k návrhu matky vyjadril písomne prostredníctvom advokáta tak, že navrhoval návrh matky zamietnuť, pretože podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine je možné právo na výživné priznať iba od podania návrhu a v tejto veci nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné priznať právo na výživné aj za dobu pred podaním návrhu. Okrem toho si otec svoju vyživovaciu povinnosť k synovi splnil v rozsahu stanovenom rozsudkom sp. zn. 8P/29/2016 vo výške 210,- Eur za celý mesiac október 2016 a nielen za jeho pomernú časť od právoplatnosti rozsudku dňa 18.10.2016. Za mesiace máj a jún 2016 otec v očakávaní obnovenia manželského spoluzitia prispieval synovi na výživu nepravidelne platením nákladov na stravovanie a ubytovanie na internáte, dobíjaním kreditu na mobilnom telefóne, vreckového a ďalších náhodných výdavkov. V mesiacoch júl a august 2016 prispel matke na výživu dieťaťa sumou 100,- Eur mesačne, a v mesiaci september 2016 sumou 120,- Eur.

4.Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: rodný list č. I. 3, lustrácia v sociálnej poisťovni č. I. 5-6, potvrdenie úradu práce č. I. 16-19, doklady o príjmoch a výdavkoch otca č. I. 26-38, správa kolízneho opatrovníka č. I. 42, rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 8P/29/2016, a výsluchom matky a otca, na základe čoho mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

5.Manželstvo rodičia uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Z. E.; z manželstva účastníkov konania pochádza jedno maloleté dieťa Q. O., G.. XX.XX.XXXX. Manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 8P/29/2016 zo dňa 18.10.2016, právoplatným taktiež 18.10.2016, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol na základe zhodného návrhu oboch rodičov zaviazaný platením výživného vo výške 210,- Eur mesačne.

6.Otec je samostatne zárobkovo činnou osobou, prevádzkuje autoservis, z ktorého podľa svojho vyjadrenia dosahuje čistý príjem 800,- Eur mesačne, ale prečo má otec nulové daňové priznanie, otec vysvetliť nevedel. Zo svojho príjmu otec spláca tri úvery splátkami 125,- Eur, 118,- Eur a 44,48 Eur mesačne. Otec podľa výpisov z účtu zaplatil matke výživné na syna dňa 01.07.2016 a dňa 22.07.2016 vo výške 2 x 100,- Eur, dňa 30.09.2016 v sume 120,- Eur a dňa 25.10.2016 v sume 210,- Eur. Okrem toho otec platil synovi vreckové 20,- Eur mesačne, poplatky za internát v apríli 2016 v sume 29,- Eur a v máji 2016 v sume 60,- Eur.

7.Matka je takisto samostatne zárobkovo činnou osobou, pracuje v Rakúsku ako opatrovateľka, príjem dosahuje okolo 800,- Eur mesačne. Matka aj so synom býva od mesiaca apríl 2016 v dvojizbovom prenajatom byte, pričom maloletý Q., ktorý je žiakom 2. ročníka bilingválneho gymnázia v Košiciach chodí domov len cez víkend a cez týždeň je v Košiciach na internáte.

8.Matka návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca nepodala skôr pretože nevedela o tom, že výživné na maloleté dieťa je možné riešiť aj rozhodnutím mimo rozvodu manželstva, v čom mal uviesť do omylu matku dieťaťa jej advokát, ktorý ju zastupoval v konaní o rozvod manželstva. Matka čakala od otca dieťaťa iný prístup, no otec o svojho syna nejavil záujem. Až neskôr sa matka od kolíznej opatrovníčky dozvedela, že výživné možno upraviť aj rozhodnutím mimo rozvodu manželstva, preto potom podala tento návrh samostatne, keďže konanie o rozvod manželstva bolo veľmi zdĺhavé.

9.Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10.Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti v dobe od mesiaca apríl 2016, pretože už za tento mesiac mala matka zaplatiť nájomné za prenajatý byt, pričom platenie nájomného matkou možno považovať za formálny prejav zrušenia spoločnej domácnosti rodičov. Manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené dňa 18.10.2016, pričom otec rozsudkom sp. zn. 8P/29/2016 stanovené výživné v sume 210,- Eur zaplatil za celý mesiac október 2016. Z hľadiska výšky vyživovacej povinnosti otca stanovenej rozsudkom sp. zn. 8P/29/2016, potom predmetom konania na základe návrhu matky zostal dlh otca na výživnom (resp. jeho zročná časť) vzniknutý od mesiaca apríl 2016 do konca mesiaca september 2016, v ktorej dobe si otec svoju vyživovaciu povinnosť voči synovi plnil v rozsahu menšom ako bola vyživovacia povinnosť otca stanovená rozsudkom sp. zn. 8P/29/2016 pri nezmenených príjmových pomeroch otca a výdavkoch maloletého dieťaťa, na základe čoho možno uzavrieť, že aj v dobe od mesiaca apríl 2016 do konca mesiaca september 2016 bolo v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 210,- Eur mesačne.

11.Návrh matky na začatie tohto súdneho konania bol podaný až dňa 03.10.2016, predmetom konania je tak určenie výživného na maloleté dieťa výlučne za dobu pred začatím konania vo veci. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine pred samotným posúdením možností a schopností otca plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu ako aj pred určením prípadného zročného výživného s prihliadnutím k rozsahu, v akom si otec svoju vyživovaciu povinnosť k synovi v rozhodnom čase splnil, potrebné je posúdiť základ nároku maloletého dieťaťa na určenie vyživovacej povinnosti otca v nadväznosti na podmienku existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre priznanie výživného na maloleté dieťa najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania.

12.Z ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine plynie, že výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, a iba ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Zákon o rodine č. 94/1963 Zb. v § 98 ods. 1 neobsahoval podmienku dôvodov hodných osobitného zreteľa pre priznanie výživného pre maloleté dieťa aj za dobu pred začatím konania. Táto podmienka bola do právneho poriadku zavedená až s účinnosťou nového Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v jeho § 77 ods. 1 s účinnosťou od 01.04.2005. Podľa dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, cieľom doplnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa v odseku 1 ako podmienky na priznanie výživného je zdôrazniť výnimočnosť priznania výživného pre maloleté dieťa spätne po začatí konania a zamedziť tak možným špekuláciám a zneužívaniu tejto možnosti s tým, že súd bude skúmať dôvody, ktoré bránili oprávnenému rodičovi uplatniť zákonný nárok ihneď po tom, ako povinný rodič prestal plniť svoju vyživovaciu povinnosť.

13.Existencia podmienky dôvodov hodných osobitného zreteľa znamená, že priznanie výživného za dobu pred začatím konania bude skôr výnimočné, pričom ako dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno posudzovať iba samotnú skutočnosť, že návrh na určenie výživného nebol podaný skôr, pretože v takom prípade by existencia podmienky dôvodov hodných osobitného zreteľa stratila význam. Za okolnosti hodné osobitného zreteľa tak možno považovať skutočnosti, ktoré objektívne bránia v podaní návrhu (napr. zlý zdravotný stav účastníka konania vylučujúci možnosť včasného uplatnenia práva podaním návrhu na súde a pod.) ale napr. najmä tiež stav, ak otec dieťaťa nie je známy a k určeniu otcovstva dôjde neskôr, aby sa tak otec dieťaťa nevyhol splneniu nepremiľanej vyživovacej povinnosti.

14.Objektívny charakter dôvodov hodných osobitného zreteľa vylučuje skutočnosti spočívajúce v neznalosti, neúplnej znalosti alebo omyle o právach a povinnostiach účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by matke objektívne bránili v podaní návrhu na určenie vyživovacej povinnosti otca k synovi za dobu do rozvodu manželstva účastníkov konania už skôr ako dňa 03.10.2016. Ak matka návrh nepodala skôr pretože nevedela o tom, že výživné na maloleté dieťa je možné riešiť aj rozhodnutím mimo rozvodu manželstva, potom takýto dôvod nie je objektívnym dôvodom, ktorý by matke bránil v uplatnení práva na výživné proti otcovi včasným podaním návrhu. Za situácie, ak si otec dieťaťa neplnil svoju vyživovaciu povinnosť pravidelne a riadne v súlade s jeho možnosťami a schopnosťami, bolo potom dôvodné a nevyhnutné zo strany matky začať už skôr osobitné konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu za dobu do rozvodu manželstva samostatným návrhom včas. Ak matka takýto návrh nepodala včas z dôvodu, že advokát matky ju uviedol do omylu, potom advokát matke zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnou informáciou (za predpokladu, že matka bude vedieť poskytnutie takejto nesprávnej informácie a ostatné predpoklady zodpovednosti za škodu preukázať).

15.Z dôvodov zhora uvedených preto súd návrh matky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

16.O trovách účastníkov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak; dôvody pre priznanie nároku na náhradu trov konania podľa § 55 CMP zistené neboli a žiadny z účastníkov konania si právo na náhradu trov konania ani neuplatňoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Revúca do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.